

شناسایی و افزایش هوش در سالهای اولیه کودکی

راهنمای والدین و مربیان برای پرورش کودکان تیزهوش

علی اکبر ابراهیمی

دانشجوی دکتری روانشناسی

دکتر احمد عابدی

عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان

دکتر سعید صادقی

معاون امور اجتماعی بهزیستی اصفهان

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : شناسایی و افزایش هوش در سال‌های اولیه کودکی:
راهنمای والدین و مربیان برای پرورش کودکان تیزهوش/
علی‌اکبر ابراهیمی، احمد عابدی، سعید صادقی.

مشخصات نشر : تهران: جنگل، کاوشیار، ۱۳۹۱
مشخصات ظاهری : ۱۳۲ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۶-۰۲۵-۵

وضعیت فهرست‌نویسی : فیا
عنوان دیگر : راهنمای والدین و مربیان برای پرورش کودکان تیزهوش
موضوع : کودکان تیزهوش - آموزش و پرورش
موضوع : کودکان - هوش‌آزمایی
موضوع : هوش

شناسه افزوده : عابدی، احمد، ۱۳۴۴-
شناسه افزوده : صادقی، سعید، ۱۳۴۵-
رده‌بندی کنگره : ۱۳۱۱ ش ۹۱۲/الف LC۳۹۹۳
رده‌بندی دیویی : ۳۷۱/۹۵
شماره کتابشناسی ملی : ۳۰۸۲۵۰۹

منتشر شده توسط
جنگل

عنوان کتاب: شناسایی و افزایش هوش در سال‌های اولیه کودکی
مؤلفین: علی‌اکبر ابراهیمی، دکتر احمد عابدی، دکتر سعید صادقی
ناشر: انتشارات جنگل، کاوشیار
ناظر فنی: امین لشکری
طراح جلد: فاطمه منتظری
صفحه‌آرا: ایمان معتمدی
نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۲
قطع و تیراژ: رقعی، ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: ۴۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۶-۰۲۵-۵

تلفن: ۰۶۶۴۸۲۸۳۰-۹-۶۶۴۸۶۱۱۵-۲۱ <http://www.junglepub.org>
email:// Info@junglepub.org ۰۳۱۱-۳۲۰۵۰۶۷-۳۲۰۳۸۰۰-۹

«حق چاپ برای ناشر محفوظ است»

فهرست

۹ مقدمه

فصل اول: تغییرات رشد از تولد تا ۵ سالگی

- ۱۴ رشد در ۱ تا ۳ ماهگی
۱۵ رشد در ۴ تا ۷ ماهگی
۱۷ رشد در ۸ تا ۱۲ ماهگی
۱۹ رشد در ۱۲ تا ۲۴ ماهگی
۲۱ رشد در ۲۴ تا ۳۶ ماهگی
۲۲ رشد در ۳ تا ۴ سالگی
۲۴ رشد در ۴ تا ۵ سالگی

فصل دوم: هوش و نظریه‌های آن

- ۲۸ تعریف هوش
۲۸ تعریف هوش از دیدگاه صاحب‌نظران
۳۰ تعریف تربیتی هوش
۳۰ تعریف تحلیلی هوش
۳۰ تعریف کاربردی هوش
۳۱ نظریه‌های هوش
۳۱ نظریه روانسنجی
۳۲ نظریه دو عاملی اسپیرمن
۳۳ نظریه توانایی‌های ذهنی اولیه ترستون
۳۵ نظریه ساخت ذهنی گیلفورد

- ۳۶ الگوی سلسله مراتبی ورنون
- ۳۶ نظریه‌های عصبی زیستی رشد
- ۳۷ هوش سیال و متبلور کتل
- ۳۸ نظریه رشدی هوش
- ۳۸ نظریه‌ی رشد شناختی پیاژه
- ۳۹ نظریه شناختی و پردازش اطلاعات
- ۳۹ نظریه‌ی جنسن
- ۴۰ نظریه‌ی هوش سه وجهی استرنبرگ
- ۴۰ نظریه‌ی داس، ناگلیری و کرای
- ۴۱ نظریه هوش چندگانه‌ی گاردنر

فصل سوم: کودکان تیزهوش

- ۴۶ تیزهوشی به چه معناست؟
- ۴۹ واژه‌های دیگر بجای واژه «تیزهوشی»
- ۵۲ تیزهوشی از کجا می‌آید؟
- ۵۳ چگونه کودکان تیزهوش تشخیص داده می‌شوند؟
- ۵۳ چرا این روشها کامل نیستند؟
- ۵۶ چه کسانی شناخته نمی‌شوند؟
- ۵۸ آیا روش بهتری وجود دارد؟
- ۶۰ آیا کودکان تیزهوش در همه زمینه‌ها تیزهوش هستند؟
- ۶۳ شما چکار می‌توانید انجام دهید
- ۶۵ فرهنگ و ازگان خاص برنامه کودکان تیزهوش
- ۶۷ آیا واقعاً کودکان تیزهوش با دیگران متفاوت اند؟
- ۶۹ مقایسه کودک برجسته با کودک تیزهوش

فصل چهارم: توانایی شناختی پیشرفته

روشهای کمک به کودکان تیزهوش ----- ۷۳

فصل پنجم: مهارت زبانی

روشهایی برای کمک به کودک برحرف ----- ۸۰

فصل ششم: کنجکاوی

روشهایی برای کمک به کودک کنجکاو ----- ۸۳

فصل هفتم: خلاقیت

روشهایی برای کمک به کودک خلاق ----- ۸۸

فصل هشتم: انرژی زیاد

روشهایی برای کمک به کودک فعال ----- ۹۱

فصل نهم: تمرکز، اشتیاق و شدت

روشهایی برای کمک به کودک مشتاق ----- ۹۵

فصل دهم: تفکر منطقی

روشهای کمک به کودک منطقی ----- ۹۹

آیا کودکان تیزهوش قادر به تفکر انتزاعی هستند؟ ----- ۱۰۰

فصل یازدهم: حساسیت

یک کودک حساس ممکن است: ----- ۱۰۴

روشهای کمک به کودک حساس ----- ۱۰۶

فصل دوازدهم: حس شوخ طبعی

روشهایی برای کمک به کودک شوخ طبع ----- ۱۰۹

فصل سیزدهم: مسایل والدین کودکان تیزهوش

- گفتن یا نگفتن ----- ۱۱۲
- چگونه می‌توانم به فرزندم کمک کنم تا دوست پیدا کند؟ ----- ۱۱۳
- چگونه می‌توانم به فرزندم کمک کنم تا با اذیت و آزار دیگران کنار بیاید؟ ----- ۱۱۴
- چگونه می‌توانم به فرزندم کمک کنم تا عزت نفس خود را بسازد؟ ----- ۱۱۶
- نقاط منفی کمال گرایی ----- ۱۱۸
- چرا کمال گرایی یک مشکل است؟ ----- ۱۱۸
- نکات منفی در مقابل نکات مثبت ----- ۱۲۱
- دفاع از کودک تیزهوش ----- ۱۲۱
- علائم هشدار دهنده ----- ۱۲۲
- اصول اساسی ----- ۱۲۳
- ده نکته برای صحبت کردن با مربیان و معلمان ----- ۱۲۴
- اقدامات مثبتی که شما می‌توانید انجام دهید: ----- ۱۲۴
- بیست نکته مهم برای پرورش کودکان تیزهوش ----- ۱۲۵
- منابع: ----- ۱۲۹

داشتن کودکی تیزهوش، یکی از آرزوهای همه والدین است و داشتن این موهبت الهی، مایه فخر و مباهات و سرافرازی هر خانواده‌ای می‌باشد. تصور عموم مردم و حتی برخی از متخصصان این بوده است که هوش کاملاً ذاتی است و از والدین به کودک به ارث می‌رسد اما نکته‌ای که کمتر مد نظر قرار گرفته این است که یک کودک عقب مانده را نمی‌توان به کودکی باهوش تبدیل نمود اما می‌توان کودکی باهوش را به کودک عقب مانده‌ای مبدل نمود. در سالهای اخیر تحقیقات ارزشمند دانشمندان و محققانی چون رابرت استرنبرگ، گرینکو و سیان سیلو نشان داده است که می‌توان هوش را آموزش و در نتیجه افزایش داد. در کتاب حاضر که بر بستر آموزه‌های دانشگاهی و تحقیقاتی مؤلفان تألیف شده، تلاش شده است تا به زبانی ساده، تعاریف تیزهوشی، نظریه‌های هوش، ویژگی‌های خاص کودک تیزهوش، روشهای شناسایی و فعالیتهایی جهت هوش افزایی و پرورش هوش گردد. این کتاب بخشی از پروژه سپاهان (سرنده، پرورش و آموزش هوش در اصفهان) است که امیدواریم به والدین و مربیان در پرورش کودکانی تیزهوش، خلاق و سرآمد کمک نماید.

یادداشت

www.ketab.ir